

Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille

KUOPIO

Projektiasiantuntija Mari Väätäinen
mari.vaatainen1@pshyvinvointialue.fi

Lue lisää: [Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille Pohjois-Savoon - Pohjois-Savo](#)

Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille

Pohjois-Savoon -hanke

- Terveyden edistämisen määräraha on Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustus, joka hallinnoidaan THL:ssa.
- Pohjois-Savon hyvinvointialue (hyte- ja osallisuusyksikkö sekä ikääntyneiden palvelut), Kuopion kaupunki, Tanssiteatteri Minimi, Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu.
- Yhteistyössä alueen kaikki 19 kuntaa, alueen järjestöjä, kulttuuritoimijoita...
- Hankekausi 1.3.2025 - 31.10.2027 saakka
- **Toimintamuodot:**
 - Etsivä kulttuurinen vanhustyö
 - Ikäystävälliset ja kulttuurisen vanhustyön palvelut
 - Kulttuuriluotsitoiminta
 - Osaaminen kehittäminen
 - Rakenteiden luominen ja vahvistaminen

Kulttuurihyvinvointi on kokemus siitä, että kulttuuri ja taide lisäävät hyvinvointia tai ovat yhteydessä siihen.

Taiteella, kulttuurilla ja taiteellisella toiminnalla on tutkimuksissa todettu olevan moninaisia positiivisia vaikutuksia

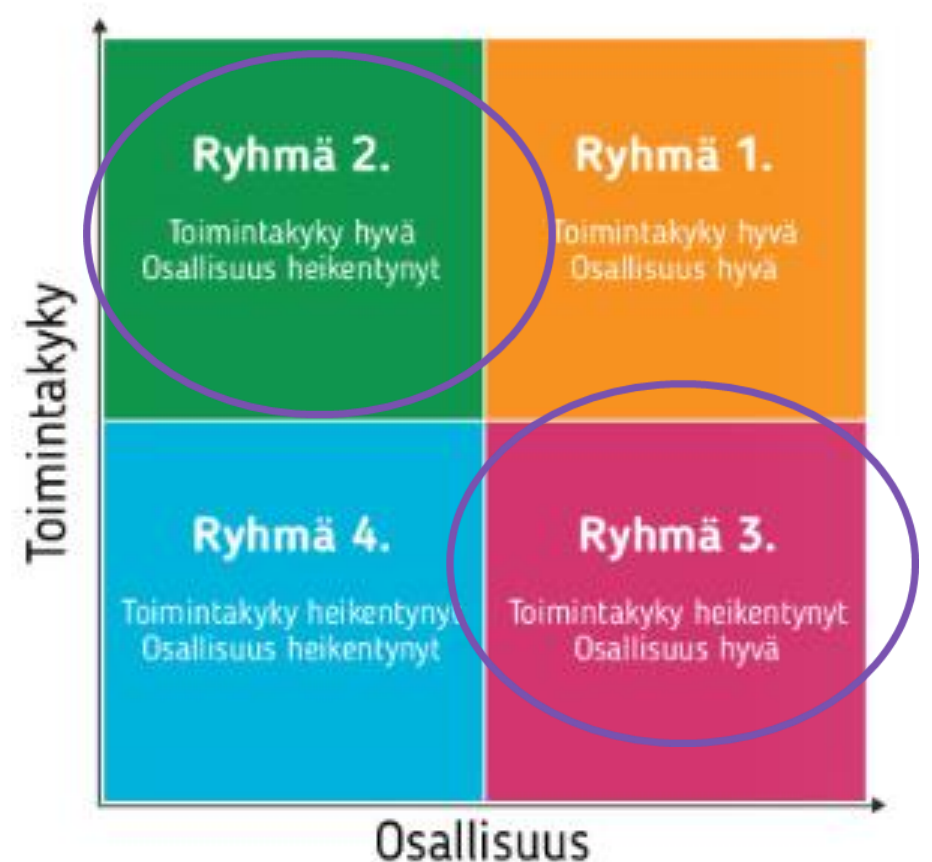

Kohderyhmä

Pohjois-Savon alueen kotona asuvat, yli 65-vuotiaat

- Joiden **osallisuus heikentynyt** ja sosiaalinen piiri ja elämänpiiri kaventunut. Kynnys poistua kotoa kasvanut.
- Osallisuus vahvaa, mutta **toimintakyky heikentynyt**. Sosiaalisesti aktiivinen, fyysisten rajoitteiden vuoksi liikkuminen voi olla hankalaa ja / tai aistien heikentymistä.
- Toimintakyky ja osallisuus ovat heikentyneet ja he tarvitsevat kotihoidon palveluita arjen tueksi. Toimintakykyä ja osallisuutta ylläpitämällä siirretään tarvetta ohjautua raskaampien sote-palveluiden piiriin.
- Jotka voivat tukea heitä, joilla on esteitä osallistua kulttuurin pariin

4. Osaamisen kehittämisen kannalta alueen ikääntyneiden **kulttuurihyvinvointiin liittyvät hyte-, sote- ja kulttuurin ammattilaiset, vapaaehtoiset ja järjestöt.**

TOIMINTAMUODOT

Etsivä kulttuurinen vanhustyö

- Pyritään mahdollistamaan, että myös niiden ikääntyneiden oikeus taiteeseen ja kulttuuriin säilyy, joilla on haasteita osallistua perinteisiin taide- ja kulttuuritapahtumiin
- Toimintamallin jalkauttamista alueen toimijoille
- Etsivän kulttuurisen vanhustyön –toimintamallista erityisesti *etsi ja tue* -osuus on integroitu hyvinvointialueen **etsivän vanhustyön kolmeen verkostoon.**

Heräte:

***(Paikkakunta) yksin asuva naishenkilö
kaipaa yksinäisyyden vuoksi toimijaa.
Ei lähiomaisia eikä ystäviäkään.
Haluaisi toimijan kanssa käydä esim.
lenkillä, elokuvissa tai teatterissa. Pitää
kovasti kulttuurista ja on puhelias.***

Ikäystävälliset kulttuuripalvelut ja kulttuurisen vanhustyön palvelut

- Kulttuuritoimintaa, joka on suunniteltu erityisesti ikääntyneiden tarpeet huomioiden.
 - **Kulttuuripalveluhaku 2026 ja 2027**
- Tuotetaan mahdollisimman lähelle ikääntynyttä live- ja digituotannoin. Toteutusmuoto voi olla tilaisuus, tapahtuma tai ryhmä.
- Ikääntyneiden palveluissa yhteistyö asiakasohjauksen, kotiin annettavien palveluiden, yhteisöllisen asumisen sekä päivätoiminnan kanssa

Kulttuuriluotsitoiminta

Kulttuuriluotsitoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jossa koulutetut vapaaehtoiset = kulttuuriluotsit, toimivat vertaisohjaajina ja kanssakulkijoina ja -kokijoina tukien ikääntyneitä kulttuurin pariin.

- Yksilötoimintaa, ikääntyneen kanssa vierailut kulttuurikohteissa tai – tilaisuuksissa.
- Yksilötoimintaa, kulttuuri- ja taidetoiminnan vieminen ikääntyneen kotiin valmiin materiaalin kanssa
- Ryhmätoiminta, Vapaaehtoiset tuottavat osallisuutta ja luovuutta tukevaa taidetoimintaa yhdessä taiteilijan kanssa.

Ystäväklubi - ryhmätoiminta

Taiteilijan ohjaamaa ryhmätoimintaa, missä koetaan ja osallistutaan kulttuuri- ja taidetoimintaan matalalla kynnyksellä. Ryhmä kokoontuu kymmenen kertaa ja on osallistujille maksutonta. Klubi tarjoaa mahdollisuuden kulttuuriin myös heille yli 65-vuotiaille, joille se ei ole entuudestaan tuttua tai arjessa helposti saavutettavaa

Osaamisen kehittäminen

- **Kohtaamisen voima** – etsivän työn työote -koulutus (syksy 2025)
- **Kulttuurista kiinni!** - Kulttuurihyvinvoinnin puheeksioton malli –koulutus (kevät 2026)
 - 19.1. ja 26.1.2026 klo 13-14 teams
 - Ilmoittaudu tästä linkistä: <https://q.surveypal.com/Ilmoittautuminen-Kulttuurista-kiinni---kulttuurihyvinvoinnin-puheeksioton-mallin-koulutus>
- Ikäystävällisten kulttuuripalvelut ja osallistumisen esteiden madaltaminen (syksy 2026)

Rakenteiden luominen ja vahvistaminen

Alkukartoitukset (kunnat, hva)

Kulttuurin integroiminen Etsivän kulttuurisen vanhustyön verkostoihin

Ikääntyneiden kulttuurihyvinvoinnin työryhmä

Kulttuuriluotsitoiminnan koordinaatiomallit

Vaikuttamistyö ja -viestintä (rahoitus, resurssit, strategiat, suunnitelmat)

Kulttuurihyvinvoinnin vastinparit
/yhdyspintasopimus

TEHTY JA TULOSSA

Kulttuuriluotsitoiminnan laajentaminen

- Kuopio (koordinointi kulttuurisuunnittelija Terhi Rissanen)
- Lapinlahti, Rautalampi
- Tulossa: Varkaus, Leppävirta ja Sonkajärvi kevät 2026

Ystäväklubit

- Kuopiossa 2025 ja 2026 (suljetut ryhmät), Lapinlahdella 2025 ja 2026
- Varkaus, Leppävirta ja Sonkajärvi kevät 2026

Ikäystävälliset tapahtumat ja kulttuurinen vanhustyö

- Jokaiseen kuntaan tulossa sisältöjä
- Streamauksia jaettavaksi kuntiin / toimijoille mahdollisia etäkatsomoita varten
- Kotihoito /päivätoiminta / asiakasohjaus

**Lue lisää tulevista ryhmistä
ja tapahtumista:
Hyvinvointia kulttuurista
ikäihmisille - HYTE -
Pohjois-Savo**

Musiikki, tuo hyvinvoinnin supervoima!

Uppoudu musiikin ihmeelliseen maailmaan tullen tietoiseksi kaikista niistä hyvistä asioista, mitä musiikin harrastaminen tai kuunteleminen tuottavat meissä ihmisissä.

Tiesitkö, että me voimme ohjata tunteitamme musiikilla? Musiikki tuo iloa sekä hyvää oloa ja sen harrastaminen parantaa terveyttämme riippumatta musikaalisuutemme määrästä. Tärkeintä on nauttia siitä mitä kuulee ja tekee. Luennolla saat osallistua kuunnellen, keskustellen ja mukana musisoiden. Soiva luento on kulttuurihyvinvointihetki, joka yhdistää musiikin ja läsnäolon voiman.

Vapaa pääsy. Lämpimästi tervetuloa!

Koetaan yhdessä – ota mukaan ystävä tai tuttava joka kaipaa kulttuuria arkeen!

Senioreille suunnattu

SOIVA LUENTO

pe 16.1.2026 klo 13 Nuorisotalon sali,
Kirkkopuistonkatu 25, Iisalmi

Järj. Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille Pohjois-Savoon –hanke yhteistyössä
Iisalmen kaupungin kulttuuripalvelut

KUOPIO

